

148062 - بارمىقى جاراھەتلىگەن كىشى قانداق تاھارەت ئالدىغانلىقى توغرىسىدا

سوئال

مېنىڭ پۇتۇمنىڭ بارمىقىدا جاراھەت بولۇپ ئۇنى تىگىۋەتسەم بولامدۇ؟ تاھارەت ئالغاندا قانداق قىلىمەن؟، بۇنداق ھالەتتە ئاياغنىڭ ئۈستىگە مەسھ قىلىش توغرا بولامدۇ؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر ئالەملەرنىڭ رەببى بولغان ئاللاھقا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلىرىغا ۋە قىيامەتكىچە ئۇلارغا ئەگەشكەن كىشىلەرگە ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

بىرىنچى: تاھارەتتە ئاللاھ تائالا يۇيۇشقا بۇيرىغان ئەزالارنى كامىل، چالا قويماي تولۇق يۇيۇش ۋاجىپ بولىدۇ.

ئەگەر يۇيۇشقا بۇيرۇلغان ئەزادا جاراھەت بولسا، يۇيۇش سەۋەبىدىن ئەزاغا زەرەر يېتىدىغان ياكى ساقىيىشى كېچىكىپ قالىدىغان ئىش بولسا، ئەزا ئوچۇق بولسا، ئۇنىڭغا سۇ بىلەن مەسھ قىلىش مۇمكىن بولسا سۇ بىلەن مەسھ قىلىنىدۇ، ئەگەر ئوچۇق بولۇپ سۇ بىلەن مەسھ قىلىش مۇمكىن بولمىسا، ئەزالاردىن يۇيۇش مۇمكىن بولغانلىرىنى يۇيىدۇ، يۇيۇش ۋە سۇ بىلەن مەسھ قىلىش مۇمكىن بولمىغانلىرىغا تەيەممۇم قىلىدۇ.

ئەگەر ئەزانى تېكىپ قويغان ياكى يېپىشتۇرغۇچ يەملەپ قويغان بولسا ياكى ئەزاغا سۇ يېتىشىنى چەكلەپ قويدىغان دورىلار قويۇلغان بولسا، ئۇ ۋاقىتتا تېكىپنىڭ ياكى يېپىشتۇرغۇچنىڭ ئۈستىگە مەسھ قىلىدۇ.

ئىبنى قۇدامە رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: ئىمام ئەھمەد مۇنداق دېگەن: "تاھارەت ئالغاندا جاراھەتكە سۇ تىگىپ كېتىشتىن ئەنسىرسە، لاتىنىڭ ياكى پايپاقنىڭ ئۈستىدىن مەسھ قىلىدۇ.

شۇنىڭدەك جاراھەتكە دورا قويۇلغان بولسا، ئۇنى ئېلىۋېتىشتىن ئەنسىرسە ئۇنىڭ ئۈستىگە مەسھ قىلىدۇ. بۇنىڭغا ئىمام ئەھمەد ئەسرەمنىڭ رىۋايىتىدىن ئىبنى ئۆمەرگە تۇتاشقان ئىسناد بىلەن دەلىل بايان قىلغان، ئىبنى ئۆمەرنىڭ پۇتىنىڭ بارمىقىغا جاراھەت چىققاندا ئۇنىڭغا ئۇلارنىڭ ئۆتىنى كەيدۈرۈپ تاھارەت ئالغاندا ئۇنىڭ ئۈستىگە مەسھ قىلغان.

ئەگەر ئىنساننىڭ تىرىقى سۇنۇپ كەتسە ياكى بارمىقىغا جاراھەت چىقسا، ئۇنىڭغا سۇ تىگىپ كېتىشتىن ئەنسىرسە ئۇ يەرنى تېكىپ قويۇپ ئۈستىگە مەسھ قىلسا توغرا بولىدۇ. ئىمام ئەھمەد بۇنىڭغا دەلىل بايان قىلغان. قازى ئەبۇ يەئلا مۇنداق دەيدۇ: تاھارەت ئالغاندا، جاراھەتنىڭ ئۈستىدىكى يېپىشتۇرغۇچنى ئېلىۋەتسە

زەرەر يەتمەسە ساق ئورۇننى يۇيىدۇ، جاراھەت ئۈچۈن تەيەممۇم قىلىدۇ، جاراھەتنىڭ ئورنىغا مەسھ قىلىدۇ. ئەگەر ئېلىۋەتسە زەرەر يېتىدىغان بولسا، ئۇ ۋاقىتتا يېپىشتۇرغۇچ تېڭىقنىڭ ھۆكۈمىدە بولۇپ ئۇنىڭ ئۈستىگە مەسھ قىلىدۇ. ["ئەلمۇغنى" 1-توم 172-173-بەت. "پىقھى توپلاملىرى" 14-توم 273-بەتتە قارالسۇن].

سەئۇدى ئەرەبىستان ئىلمى تەتقىقات، دىنى تەشۋىقات پەتىۋا كومىتېتى ئۆلىمالىرى مۇنداق دەيدۇ: "تاھارەتتە يۇيىدىغان ئەزالارنىڭ بىرىدە جاراھەت بولسا، ئۇ ئورۇننى يۇيۇش ياكى مەسھ قىلىش مۇمكىن بولمىسا، يۇسا ياكى مەسھ قىلسا جاراھەتنىڭ ساقىيىشى كېچىكىدىغان ياكى ئاغرىقى زىيادە بولۇپ كېتىدىغان بولسا، بۇ ۋاقىتتا شۇ ئەزاغا تەيەممۇم قىلىش ۋاجىپ بولىدۇ. سەئۇدى ئەرەبىستان ئىلمى تەتقىقات، دىنى تەشۋىقات پەتىۋا كومىتېتى ئىككىنچى بۆلۈم 5-توم 357-بەت.

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "تاھارەتتە يۇيىدىغان ئەزالاردا جاراھەت بولسا، بۇ بىر قانچە باسقۇچتا بولىدۇ:

بىرىنچى باسقۇچ: يۇيىدىغان ئەزا ئوچۇق بولۇپ يۇسا زېپىنى بولمىسا، بۇ يۇيىلىدىغان ئەزا بولسا، بۇ ئەزانى يۇيۇش ۋاجىپ بولىدۇ.

ئىككىنچى باسقۇچ: يۇيىدىغان ئەزا ئوچۇق بولۇپ مەسھ قىلسا تەسىرى بولماي، يۇسا زېپىنى بولسا، بۇ باسقۇچتا يۇماستىن مەسھ قىلىش ۋاجىپ بولىدۇ.

ئۈچىنچى باسقۇچ: يۇيىدىغان ئەزا ئوچۇق بولۇپ مەسھ قىلسا ۋە يۇسا زېپىنى بولسا، بۇ ۋاقىتتا ئۇنىڭغا تەيەممۇم قېلىنىدۇ.

تۆتىنچى باسقۇچ: يۇيىدىغان ئەزا تېڭىق ياكى يېپىشتۇرغۇچ بىلەن ئورالغان بولسا، بۇ باسقۇچتا تېڭىقنىڭ ئۈستىگە مەسھ قىلىنىدۇ، شۇنىڭ بىلەن يۇيۇشتىن بەھاجەت بولىدۇ، تەيەممۇم قىلىشتىن بەھاجەت بولمايدۇ. ["شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىننىڭ پەتىۋالىرى ۋە رسالىلىرى توپلىمى" 11-توم 121-بەت].

يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ھۆكۈملەرگە كۆرە: بارماقنى يۇسا زەرەر بولمىسا ئۇنى يۇيۇش ۋاجىپ بولىدۇ. ئەگەر يۇسا زەرەر بولسا، مەسھ قىلسا زەرەر بولمىسا مەسھ قىلىش ۋاجىپ بولىدۇ. ئەگەر يۇسا ۋە مەسھ قىلسا زەرەر بولىدىغان بولسا، ئۇ ۋاقىتتا بارماق تېڭىقلىق بولسا تېڭىقنىڭ ئۈستىگە مەسھ قىلىشى كۇپايە قىلىدۇ.

ئىككىنچى: ئاياغقا مەسھ قىلىش مەسلىسىگە كەلسەك، سىز ئاياغنى ئىككى پۇتىڭىزنى تولۇق يۇيۇپ كىيگەن بولسىڭىز ياكى يۇيۇشقا قادىر بولغان جاينى يۇيۇپ، يۇقىرىدا بايان قىلىنغاندەك جاراھەتلىگەن ئەزاغا مەسھ قىلىپ ئاياغنى كىيگەن بولسىڭىز تولۇق تاھارەت بىلەن كىيگەن بولسىز، ئۇ ۋاقىتتا سىز ئۈچۈن مۇقىم بولغاندا بىر كېچە-كۈندۈز، سەپەر قىلغاندا ئۈچ كېچە كۈندۈز مەسھ قىلىش دۇرۇس بولىدۇ.

ئىبنى قۇدامە رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: " تېڭىققا مەسھ قىلىپ ئاياغنى كامىل تاھارەت ئېلىپ كېيگەن بولسا، ئاياغقا مەسھ قىلىش توغرا بولىدۇ، چۈنكى ئاياغقا مەسھ قىلىش دېگەن كەسكىنلىكتۇر. چۈنكى تاھارەت ناقىس بولۇپ قالسا، ئەسلىدە ناقىس بولغانلىقى ئۈچۈن بۇ داۋام قىلىدۇ، بۇ مەسھ قىلىشنىڭ دۇرۇسلىقىنى چەكلەيدۇ. خۇددى خۇن كېسىلى بولغان ئايالنىڭ ئۈزۈرسى يوق بولۇشتىن ئىلگىرى تاھارەتنىڭ ناقىس بولغانلىقىغا ئوخشاشتۇر. ئەگەر تاھارەت ئېلىپ بولۇپ جاراھەتنى تاڭغان بولسا، تېڭىقنىڭ ئۈستىگە مەسھ قىلىش توغرا بولىدۇ. ["ئەل مۇغنى" 1-توم 176-177-بەت].

ئىبنى مۇپلىھ رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ئەگەر ئاياغنى تاھارەت بىلەن كېيگەن بولسا، ئۇنىڭغا مەسھ ۋە تېڭىققا مەسھ قىلىسا بولىدۇ. ["ئەلپۇرۇ" 1-توم 198-بەت].

ھەممىدىن توغرىنى ئاللاھ تائالا ياخشى بىلگۈچىدۇر.